

kritiska eu-fakta

utges av Folkrörelsen Nej till EU | nr 86 | september 2003 | gratis

KRITISKA EU-FAKTA

Nummer 86 September 2003

Kritiska EU-fakta ges ut av

Folkkrörelsen Nej till EU

Ansvarig utgivare: Eva-Britt Svensson

Redaktör: Gösta Torstensson

Redaktionsutskott:

Thomaz Erixon, Jan-Erik Gustafsson,

Eva-Britt Svensson, Gösta Torstensson

Redaktionens adress:

Kritiska EU-fakta, c/o Torstensson

Rondovägen 312, 142 41 Skogås

tel: 08-7714379

e-post: gosta.torstensson@telia.com

Adressändring & prenumeration:

Kritiska EU-fakta

Heurlins Plats 11

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU

Rikskansli & materialkontor:

Heurlins Plats 11,

413 01 Göteborg

tel: 031-7010177

fax: 031-131603

e-post: fneu@algonet.sewebbadress: www.nejtilleu.se

Prenumeration:

Fyra nummer 100 kr

medlemskap inkl. prenumeration 200 kr

(arbetslösa, pensionärer och

studerande 150 kr, familjer 300 kr)

Postgiro 433 02 07-4

Tryck: Litorapid Media

Göteborg 2003

Rösta nej till EMU!

Folkomröstningen närmar sig med stormsteg. Nu gäller det att kämpa ända in i det sista så att det blir ett nej till svenskt medlemskap i valutaunionen.

Vi har stora möjligheter att vinna den kampen. Motståndet till euron är stort. Nejsidans bredd talar för att den kommer att segra den här gången. Många som röstade ja till medlemskap i Europeiska Unionen 1994 är motståndare till EMU. Birgitta Dahl är en sådan person. Hon anser att EU utvecklas i fel

riktning – medborgarna och de nationella parlamenten får allt mindre att säga till om.

Centerpartiet har tagit ställning mot EMU som enda borgliga parti. Det är väldigt viktigt för visa på den politiska bredden i EMU-motståndet. Maud Olofsson poängterar riskerna med att lämna över besluts-makt till Europeiska Centralbanken och dess direktörer.

Andra viktiga opinionsbildare är de förra riksbankscheferna Lars Wohlin och Bengt Dennis. De anser att beslut om valuta- och penningpolitik ska ligga hos riksbanken. Dessutom ifrågasätter de varför vi ska lämna kronan. Ekonomin fungerar bättre för länder utanför euroområdet som i Storbritannien, Danmark och inte minst Sverige.

En som är mycket insatt i dessa frågor är naturligtvis vår näringsminister Leif Pagrotsky och han säger nej. Han tror inte att det är bra för Sverige att gå med i valutaunionen. Han avfärdar också Göran Perssons påstående att Sverige skulle få större inflytande genom ett EMU-medlemskap. Detta stör statsministern som argumenterar för att Sverige ska påverka EU och framför allt verka för större öppenhet. Det klingar synnerligen falskt när han samtidigt försöker lägga munkavle på ministrar och statssekreterare.

En av de viktigaste grupperna i EMU-motståndet består av personer som är emot EU. Nyligen publicerad statistik från EU visar att

svenskarna är de mest kritiska till Europeiska Unionen. Flertalet anser inte att Sverige fått ut något av medlemskapet.

En huvuduppgift för Folkkrörelsen Nej till EU är att mobilisera dessa väljare. Det är av avgörande betydelse att alla som är motståndare till EU som sådant, också går och röstar nej till EMU. Ett nej till EMU innebär inte att Sverige lämnar EU. Men ett EU-medlemskap utan EMU är trots allt bättre än ett medlemskap i EMU. Utanför EMU har Sverige har ett större självbestämmande över den ekonomiska politiken.

Om inte vi EU-motståndare går till vallokalerna och röstar nej till EMU är risken stor att folkomröstningen resulterar i ett ja till EMU. Det skulle förstärka EU-medlemskapets negativa konsekvenser och göra det ännu svårare att på sikt lämna EU och återupprätta ett självständigt Sverige.

Ja-sidan påstår att det ska bli nya jobb, lägre ränta, lägre priser osv. Men vem som ska betala övergångskostnaderna talar de inte om. En studie av kostnaderna för finska kommuner visar att en stad av Uppsalas storlek fick betala 30 miljoner för omställningen. Då kan man räkna ut vad notan kommer att bli i Göteborg, Stockholm och andra kommuner. Kommunförbundet kräver att staten ska betala. I slutändan blir det således i alla fall medborgarna.

Ingen talar heller om till vilken kurs kronan ska knytas vid ett ja till euron. Det enda som sagts är att kronan troligen kommer få ett högre värde än idag. Det betyder sämre konkurrensförhållande för näringslivet. Varför finns inte den frågan med i debatten?

Förra gången lovade ja-sidan guld och gröna skogar. Idag vet vi bättre. Vi vet också hur det går för Tyskland.

Låt inte ja-sidan lura oss en gång till.

EMU-anhängarna har pengarna, men vi har argumenten. Nu ger vi järnet. Se till att alla EMU- och EU-motståndare går till valurnorna den 14 september. Då vinner vi folkomröstningen!

Ingela Mårtensson

Ingela Mårtensson
är ordförande i
Folkkrörelsen Nej till EU

Krig om vi behåller kronan?

Numera ligger euroförespråkarna lågt med att det skulle finnas några avgörande ekonomiska fördelar med att ersätta kronan med euron och låta opåverkbara bankdirektörer i Frankfurt sköta penningpolitiken. De inser att de ekonomiska argumenten för EMU har blivit oanvändbara, eftersom Sverige har en klart bättre ekonomisk utveckling än Euroland.

Därför försöker förespråkarna nu damma av argumenten från EU-omröstningen 1994 – freden, samarbetet och inflytandet – för återanvändning inför EMU-omröstningen.

Inte heller dessa gamla argument håller emellertid särskilt bra när de konfronteras med verkligheten. Är det överhuvudtaget någon som tror att det skulle bli krig om vi behåller kronan? Så gott som samtliga väpnade konflikter i världen i dag pågår mellan grupper som använder samma valuta.

HÅKAN LARSSON
riksdagsledamot (c)

EMU gav inte Finland fler jobb

När Göran Persson säger, som han brukar göra, att vi skall ta Finland som föredöme, fråga honom då om arbetslösheten.

I juni i år var arbetslösheten bland finländska kvinnor 9 procent, bland män 10 procent och bland ungdomar hela 22 procent. Arbetslösheten i Finland var kort sagt den som är normal inom euroområdet, utom för ungdomar där den finska var högre. I Sverige var motsvarande siffror bara hälften: 4 procent för kvinnor, 5 procent för män och 11 för ungdomar. (Källa: Statistikcentralen, SCB och Eurostat.)

Därtill kommer en stor dold arbetslöshet som består i att människor som inte längre kan få jobb tvingas lämna arbetslivet. Bland människor 55-64 år gamla fanns i Finland bara 46

procent kvar i arbetskraften, vilket ändå är betydligt högre än genomsnittet i euroområdet där bara 36 procent är kvar i arbete. I Sverige var samma siffra 68 procent (Källa: Eurostat).

Att Finland valde euron har inte förbättrat situationen. I Sverige lovar ja-sidan 100.000-200.000 fler jobb inom ett par år. De finnar som röstade ja för att få fler jobb har i stället fått oförändrat hög eller ökande arbetslöshet. I hela euroområdet har likaså arbetslösheten ökat sedan euron infördes. Kom ihåg det, när Persson säger att du skall rösta ja för jobben.

SVEN LINDQVIST, författare

Vilseledande propaganda

Jag är tysk medborgare, bor i Stockholm sedan 1980. Som tysktalande har jag i sommar pratat med en mängd olika tyskar (i Tyskland) om deras syn på euron. Det enda positiva argumentet jag hörde var att det är lättare att jämföra priserna i Österrike (bensinen är billigare där). För övrigt var det negativa yttringar, priserna för service har ökat 100 procent. I många fall byttes prismärkningen direkt från mark till euro utan att ta hänsyn till växelkursen, dvs. sänka priset med dryga 50 procent. När sedan kunderna slutade handla sänktes priset ett tag för att nu ha hamnat på samma nivå igen. En dam berättade att mat för 100 mark nu

kostar närmare 100 euro. Vissa måste tjäna otroligt på införandet av euron.

Antagandet att priserna i Sverige skulle sänkas är vilseledande propaganda, spekulationer som saknar verklighetsförankring. Raka motsatsen är ett faktum i övriga euroländer.

DANIELA WESTER
Tullinge

Rösta nej – för välfärdens skull

Vår offentliga sektor haft nytta av att vi står fria från euron. Under år 2000 och 2001 överfördes sammanlagt 40 miljarder från riksbankens överskott till statens budget. 40 miljarder är en betydande del av de senaste årens samlade reformutrymme. Detta hade inte varit möjligt om vi hade anslutits till euron. EU klagade också formellt till Sverige för att vi använde våra egna pengar till vår gemensamma välfärd.

ECB-rådet har i ett yttrande påpekat att Sverige måste ändra i lagstiftningen innan vi blir insläppta i valutaunionen, så att sådana överföringar till offentliga sektorn blir omöjliga i framtiden.

För välfärdens skull – rösta nej den 14 september!

GÖSTA TORSTENSSON

Marknadens redskap

EU och EMU är enligt en del euroanhängare på vänsterkanten en motvikt till kapitalet och oreglerade marknadskrafter.

Fakta är att regelverket för EMU uttryckligen förbjuder all kontroll av kapital och valutaspekulation; ”alla restriktioner för kapitalrörelser mellan medlemsstater samt mellan medlemsstater och tredje land skall vara förbjudna” (artikel 56 EG-fördraget). EMU är inte demokratis redskap för att tygla marknaden utan snarare marknadens redskap för att tygla demokratin.

EVA-BRITT SVENSSON

Claes Eriksson

– Det finns ett argument från ja-sidan, som går ut på att vi som röstar nej inte vill tillhöra Europa. Det är ett mycket dumt argument, menar Claes Eriksson, regissör och författare.

– Vi tillhör Europa redan nu och vi kommer alltid att tillhöra Europa så länge geografien ser ut som den gör. Däremot är jag inte med i EU, för jag röstade nej. Inte för att jag vill ha protektionism och nationalism och inte för att jag tycker vi är bäst här i Sverige och att vi ska hålla oss för oss själva och inte samarbeta med andra.

– Jag tycker absolut att vi ska samarbeta med andra länder, men jag tycker att vi ska samarbeta med alla andra länder.

Ronny Eriksson

– Eftersom jag gillar tanken på att offentliga nyttigheter ska betalas och ägas av oss medborgare, utan vinstintresse, kan jag inte gilla en politik som mer eller mindre förbjuder det, säger ståuppkomikern Ronny Eriksson.

– Jag menar att de senaste årens utförsäljningar och avregleringar har varit en anpassning till den i EMU förespråkade politiken. Marknadskrafterna vill tjäna pengar. På våra barn. På våra gamla. På våra sjuka. På våra liv. Så vill inte jag ha det.

America Zavala

– De flesta invandrare i Sverige har samma skäl som övriga befolkningen att säga nej till ett svenskt medlemskap i EMU. Fast vi har ytterligare en anledning. Det gäller jobben, och det faktum att människor med invandrarbakgrund redan idag står utanför arbetsmarknaden, i större utsträckning än andra, menar America Vera-Zavala från Invandrare mot EMU.

– Med EMU kommer det att bli ännu värre. Utan en egen valuta och egen räntepolitik kommer arbetslösheten öka.

Rune Andersson, styrelseordförande för Mellby Gård

”En flytande växelkurs och en självständig riksbank är bra för samhällets ekonomiska utveckling. Därför röstar jag nej den 14 september.”

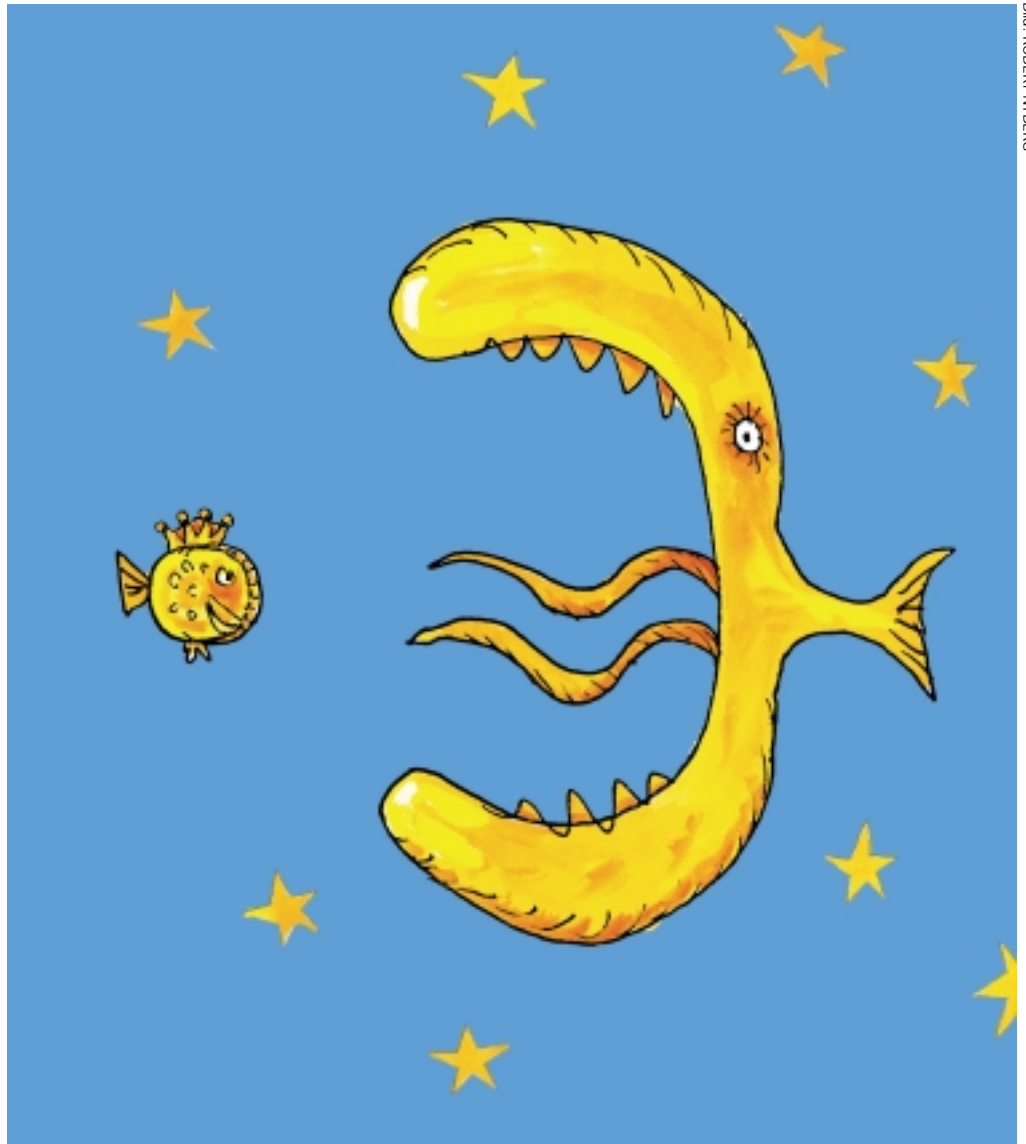

Bild: ROBERT NYBENG

Jonas Sjöstedt

– Det hävdas att vi bör gå med i valutaunionen för att kunna påverka. Men över EMU finns inget demokratisk inflytande. Politiken finns inskriven i fördraget och ECB får inte lyssna på folkvalda, konstaterar Jonas Sjöstedt EU-parlamentariker (v).

– Om fördraget mot förmodan skulle ändras så har alla EU-länder samma inflytande.

Marita Ulvskog

– Jag kommer att rösta nej, säger kulturminister Marita Ulvskog.

– Mitt starkaste argument är demokratifrågan. Vi avhänder oss allt för mycket makt och får för lite tillbaka.

– Vi riskerar att hamna i ett system där många frågor inte ens blir föremål för politiska beslut. Det blir experter, som inte kan avsättas, som tar besluten åt oss.

Sören Wibe

– Ekonomiskt finns det inga fördelar. Självständigheten har gynnat oss. Vi har haft en bättre utveckling än euroländerna, anser Sören Wibe, riksdagsledamot för socialdemokraterna.

– Politiskt leder det in oss på fel väg. Det inflytande man vinner vid ett medlemskap står inte i proportion till det man förlorar på att gå med.

Maud Olofsson

– Att lämna över beslutsmakten över räntan till ECB är en uppenbar risk eftersom deras uppgift är att sätta en räntenivå utifrån vad hela euroområdet behöver, som passar alla EMU-länder, menar centerpartiets ordförande Maud Olofsson.

– EMU-länderna är ekonomiskt olika. Konjunkturläget är inte detsamma i hela området.

Margareta Winberg: Kvinnor kommer att bli förlorare

– Om EMU och arbetet med EU:s framtida struktur, dvs. konventionsarbetet, leder till en federativ statsbildning och en union med en gemensam skattepolitik är vår unika välfärdsmodell hotad. Den är nämligen just unik. I och för sig beundrad av många, men få är villiga att betala notan. Ett jämställt samhälle kostar solidaritet, makt och pengar, säger Margareta Winberg i en intervju som publicerats i "En debattbok om kvinnor, jämställdhet och EMU" utgiven av Socialdemokrater mot EMU.

MARGARETA WINBERG ÄR vice statsminister och ansvarar även för att samordna regeringens jämställdhetspolitik. Hon har tidigare varit riksdagsledamot, jordbruksminister och ordförande för Socialdemokratiska kvinnoförbundet.

– Begreppet full sysselsättning finns inte bland EU:s mål och principer. I fördragets artikel två talas om hög sysselsättning. Samma fördrag talar om att målet för den Europeiska centralbanken ska vara prisstabilitet. Alltså ska centralbanken inte garantera full sysselsättning. Jag vill mena att utan det målet kan vi inte nå jämställdhet. Kvinnor

kommer alltid att vara förlorare, konstaterar Margareta Winberg.

– Det är också oroande att det nuvarande EMU-området har så mycket högre arbetslöshet än Sverige. I Tyskland är den elva procent, i Frankrike tio procent, och i Finland som ofta framhålls som så mycket bättre än Sverige, är arbetslösheten dubbelt så hög som hos oss.

ALLA DESSA SIFFROR döljer en stor kvinnoarbetslöshet, menar Winberg. Lägg också till den dolda arbetslösheten, den som skulle visa även de kvinnor som inte aktivt söker arbete.

Margareta Winbergs råd till Sveriges kvinnor är två.

– För det första: Sätt er in i EMU-frågan och försök förstå dess konsekvenser för jämställdheten. För det andra: Gå och rösta! Själv tänker jag rösta nej!

EVA-BRITT SVENSSON

Gustav Fridolin

– EMU handlar inte bara om att ha samma peng i hela EU, det handlar om att flytta makten över pengarna till ett litet gäng banktjänstemän sådana som vi aldrig kommer kunna träffa, anser Gustav Fridolin, riksdagsledamot för miljöpartiet.

– Det gillar inte jag. Jag växlar hellre pengar på Ålandskryssningen. Därför säger jag nej till EMU.

Birgitta Dahl

– Det pågår en sorts glidande men obevlig rörelse utan tydliga beslutspunkter i riktning mot ett alltmer överstatligt, federativt EU, där de nationella parlamenten och medborgarna får allt mindre att säga till om, menar Birgitta Dahl, före detta talman och statsråd.

– Ett medlemskap i EMU skulle vara ett mycket kraftfullt steg i denna riktning. Jag vill medverka till att stoppa tåget innan det är för sent. Jag kommer därför att rösta nej till medlemskap i EMU.

Björn von der Esch, riksdagsledamot kristdemokraterna

"Om EU inte utvecklas till en superstat och EMU visar sig fungera kan vi alltid gå med senare, men vid ett ja i höst köper vi grisen i säcken."

Stig Malm: EMU är ett arbetslöshetsprojekt

FÖRRE LO-ORDFÖRANDEN Stig Malm röstade ja till EU. Nu ångrar han sig och säger nej till EMU.

EMU är ett projekt som ger hög arbetslöshet och lagstadgad nyliberalism, menar Stig Malm.

– Det finns idag 350.000-400.000 arbetslösa i Sverige. Det är en katastrof. Arbetslösheten måste ner, säger Stig Malm.

Det ekonomiska, politiska och fackliga etablissemangen i Sverige säger att vi måste bekämpa inflationen, sätta budget- och utgiftstak samtidigt som vi utan diskussion accepterar en arbetslöshet på 4-5 procent.

PÅ STIG MALMS TID som LO-ordförande hade en arbetslöshet på 1-2 procent betraktats som en oerhörd hög siffra.

– Vem tror att Sverige ska kunna sänka dagens arbetslös-

hetssiffror när EMU-länderna uppvisar en arbetslöshet på 9 – 12 procent eller mer?

Med ett EMU-medlemskap flyttas bestämmelserna över ränta och valuta till ett antal för politiker opåverkbara och oavsättliga bankdirektörer i centralbanken i Frankfurt.

– Att standardisera ekonomi-

erna i EU:s alla länder kommer att drabba arbetarna med hög arbetslöshet, eftersom det bara är med variation i arbetslösheten som länderna kan reglera ekonomin, menar Stig Malm.

– Med EMU ska Europa gå i takt ekonomiskt, men dessa länder har aldrig gått i takt.

EMU KOMMER ATT tvinga fram en arbetsmarknad där arbetarna blir mer flexibla, lättare kan göras arbetslösa och bli mer rörliga i kapitallets intresse. Många av de arbetsmarknadslagar som svenska arbetare kämpat sig till under många år kommer att avvecklas. EU/EMU tvingar fram en sådan utveckling.

– Medlemskap i EMU, säger Stig Malm, innebär stor arbetslöshet och är en katastrof för arbetarna. Rösta nej till EMU!

JAN-ERIK GUSTAFSSON

En bräcklig farkost i vilken riktning

"DET ÄR TRYGGARE att vara med i en stor valuta än att vara ensam på ett stormigt ekonomiskt världshav." Så sade Göran Persson i sitt traditionella sommarmartal i Björkvik i början av augusti.

Statsministerns bildspråk fick mig osökt att tänka på Titanic, fartyget som på sin jungfruresa från Southampton till New York sent på kvällen 14 april 1912 i hög fart kolliderade med ett isberg och sjönk. Fartyget var planerat för sammanlagt 3.300 människor, 2.440 passagerare i tre olika klasser och 860 besättningmän. Vid olyckan fanns 2.224 människor ombord. Men i livbåtarna fanns det inte plats för alla passagerare. Och det kaos som utbröt efter olyckan gjorde att endast hälften av livbåtarnas 1.178 platserna utnyttjades, varför mer än 1.500 människor drunknade.

Titanic var också ett projekt där de styrande garanterade att det var tryggt och säkert, precis som Göran Persson idag om

EMU.

Men redan svajar EMU-projektet betänkligt. "Euron blev ingen dundersuccé. Konsumenterna klagar över prishöjningar. Regeringarna grälar om reglerna som värnar om valutans stabilitet. Frankrike ignorerar reglerna. Tyskland och Portugal har brutit mot dem och EU-kommissionens ordförande anser att de är fäniga. Efter ett år med euron är valutaunionen en bräcklig farkost som inte vet i vilken riktning den ska segla." (Veckans Affärer, 11 november 2002)

För några år sedan ställde en kolumnist i den brittiska affärstidningen Financial Times följande fråga: Vad händer om

ekonomin i ett av EMU-länderna mer eller mindre brakar samman och följs av hårda fackliga protester, som hotar samhällsordningen? Får inte det landet avvika från EMU-systemets stabiliser-

ingspakt?

Utan överdriven alarmism går det att finna länder och regeringar som alltmer närmar sig dessa grundläggande

problem; Tyskland,

Frankrike, Italien, Portugal.

Ekonomier ur fas med EMU.

Växande arbetslöshet och budgetunderskott. Under hot

om böter till EU tvingas länderna krympa sina offentliga budgetar och luckra upp reglerna på arbetsmarknaden.

Det rigida EMU-regelverket driver in länderna i recessionsliknande tillstånd, tvingar fram sociala nedskärningar som utlöser protestaktioner från de drabbade, speciellt anställda inom offentlig sektor.

EU:S VALUTAUNION HAR hamnat i allvarliga problem vid den första ekonomiska kris som drabbat området efter att euron införts. Konjunkturen går på lågvarv. Tillväxten rasar. Arbetslösheten ökar. Krafttag krävs. Men frågan är hur?

Problemet för EMU-länderna är att det politiska svägummet är minimalt samtidigt som de ekonomiska förutsättningarna är mycket olika. Medan ekonomin

"Att säga
ja till euron blir
[...] som att knyta fast
sin jolle vid Titanic!"
OECD-ambassadören
Anders Ferm
DN 7 juni

STYRBOR

Bild: ROBERT NYBERG

ost som inte vet g den ska segla

är överhettad i Irland – och skulle behöva kylas av med höjd ränta – befinner sig Tyskland i en djup ekonomisk kris som skulle kunna motverkas genom sänkt ränta. Men EMU-områdets överstatliga centralbank kan bara sätta en ränta. Det är som om en termostat i Frankfurt ska reglera inomhus-temperaturen från Aten till finska Lappland.

De senaste årens ekonomiska kräftgång visar vilka oerhörda problem som följer av den tilltänkta sammansmältningen

av den ekonomiska och monetära politiken inom EU.

Förvarras den ekonomiska krisen ytterligare kan det uppstå stora spänningar som undergräver den politiska stabiliteten. Risker är då stora att hela EMU-projektet havererar. Per-Olof Eriksson, styrelseproffs och före detta VD för Sandvik, befarar att så kommer ske: "Jag är övertygad om att valutaunionen kommer att spricka. Det är bara

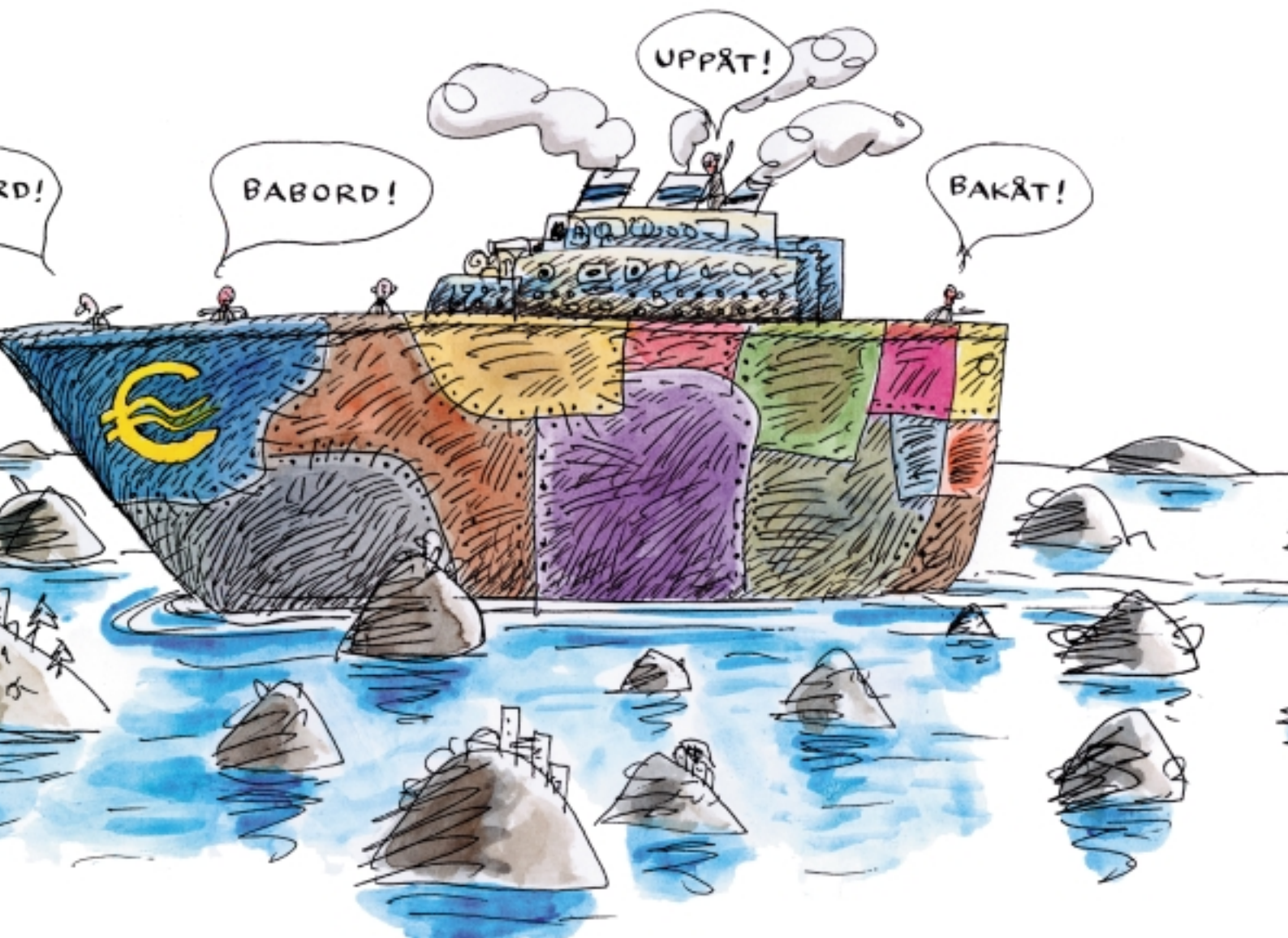
en fråga om när. Säger vi ja nu och går in då får vi vara med i det lidandet." (Dagens Industri 15 april 2003)

EMU ÄR I GRUNDEN ett ohållbart projekt. Det är som att stoppa ena handen i kokhett vatten och den andra i isvatten och hävda att det i snitt är lagom. Men de styrande inom EU är förtröstansfulla. Vi får inte ändra regelverket eller färdriktningen.

Den folkliga proteststormen kommer att bedarra. De skeptiska kommer att övertygas under resans gång.

Det påminner inte så lite om vad kaptenen på Titanic sa då han fick rapport om att fartyget var på väg in i ett område med isberg: "Enligt min erfarenhet är det bäst att klara av sådana här svårigheter så snabbt som möjligt. Full fart framåt!"

GÖSTA TORSTENSSON

Posttidning B

Avsändare:
Kritiska EU-fakta
Heurlins Plats 11
413 01 Göteborg

Folkrörelsen Nej till EU är en partipolitiskt och religiöst obunden organisation. Vi arbetar för ett nej till EMU i folkomröstningen den 14:e september och därefter att Sverige så snart som möjligt ska lämna EU. Bli medlem! 200 kr på postgiro 433 02 07-4 (150 kr för arbetslösa, studerande och pensionärer, familjer 300 kr). Vill du veta mer? Besök våra hemsidor: www.nejtill.eu eller www.nejtill.emu.se. Kontakta vårt kansli i Göteborg: tfn 031-701 01 77, e-post fneu@algonet.se.